

Evženie Klanicová

Archeologické výzkumy Regionálního muzea v Mikulově

(stručný přehled do roku 1994)

Tímto příspěvkem podáváme stručný přehled zpráv o archeologických výzkumech, které provádělo Regionální muzeum v Mikulově v rámci okresu Břeclav zejména od druhé poloviny 60. let, kdy zde začal působit PhDr. Josef Unger. Na Břeclavsku však probíhalo mnohem více archeologických výzkumů, které zajišťoval Archeologický ústav akademie věd v Brně, popřípadě katedra archeologie a muzeologie filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Jednalo se o různé drobné akce, ale i rozsáhlé záchranné výzkumy v rámci zátopové oblasti vodního díla Nové Mlýny na řece Dyji, jednak také o systematické zkoumání lokalit např. v Dolních Věstonicích, na mušovském Burgstallu či na slovanském hradisku Pohansko u Břeclavi. V současné době provádí větší záchranné výzkumy speciální instituce, Ústav archeologické památkové péče Brno. Těmto aktivitám však v následujících řádcích pozornost věnovat nebudeme.

Po Josefou Ungerovi působil v mikulovském muzeu PhDr. Jaroslav Peška, pod jehož vedením proběhlo rovněž množství větších či menších, záchranných i systematických archeologických výzkumů, včetně mimořádného objevu hrobu germánských králů na katastru zaniklé obce Mušov.

1967

Na lokalitě Hradištěk zhruba 800 metrů severovýchodně od Lanžhota prováděl J. Unger povrchové sběry. Získaný materiál prokázal osídlení tzv hrůdu na pravém břehu řeky Moravy od poloviny 13. až do 15. století. Bylo zde zřejmě založeno sídlo drobného šlechtice, porušené stavbou železnice a téměř zničené zemními pracemi. Ještě ve 40. letech pozoroval I. L. Červinka příkop kolem vyvýšeniny a „... kopeček už sotva dva metry vysoký, okrouhlý, v průměru 30 kroků“. Kromě toho jsou z lokality dokumentovány také střepy z doby laténské. E. Kordiovský odevzdal do Regionálního muzea v Mikulově pravěké a mladohradištní střepy z téže lokality v roce 1981.

Menší zjišťovací výzkum byl proveden na tvrzšti v obce Týnec. V první sondě při severním okraji obytné plošinky se v hloubce 40–50 cm ode dna nacházela nepravidelná vrstvička jílu mocná 2 až 3 cm. Hlína ze sondy obsahovala mazanici, jednotlivé kameny, zvířecí kosti, uhlíky a střepy. Druhá sonda ve východní části obytné plošinky obsahovala rovněž mazanici, uhlíky, zvířecí kosti a střepy, vše pravděpodobně z konečné fáze existence hrádku v polovině 15. století. Jádrem drobného středověkého opevnění mělo tvar části komolého jehlanu s horní plošinou o rozměrech od severu k jihu 36 metrů, od západu k východu 23 metrů, na třech stranách byly ještě patrné zbytky příkopů, z nichž byl centrální kopeček navršen. Výška obytné plošinky činila 5,5 metru. Z písemných i archeologických pramenů vyplývá, že hrádek vznikl ve 13. století a zanikl kolem roku 1470. Důležitou roli hrál v době husitských válek, kdy jej držel Čeněk Papák z Mošnova, který odtud podnikal výpady do okolí.

1968

Z pískovny v trati Padělky přibližně 2,5 km západně od centra obce Lanžhot získali členové místního vlastivědného kroužku dva typické zvoncovité poháry, pocházející pravděpodobně z hrobů. Jeden byl vysoký 130 a druhý 98 mm. Prohlídkou terénu nebyly zjištěny žádné podrobnější náleзовé okolnosti. Na téže lokalitě probíhaly záchranné výzkumy v souvislosti s těžbou písku již na přelomu 50. a 60. let pod vedením J. Ondráčka a B. Dostála. Hroby únětické kultury jsou datovány do její pozdní fáze, dva laténské hroby spadají do 2. až 1. století př. n. l. a devět hrobů obsahovalo klasický inventář střední doby hradištní. Poblíž byla ověřena na základě povrchových sběrů existence únětického a laténské sídliště.

V květnu bylo muzeum upozorněno na nález lidských kostí v pískovišti severně od dnes zaniklé obce Mušov. Pracovníci muzea mohli pouze převzít několik střepů a kosterní pozůstatky, které se údajně nacházely v hloubce 80 cm od povrchu. Podle keramiky se jednalo o slovanský hrob ze střední doby hradištní, v němž ležela žena ve věku 20 až 25 let.

Větší akce regionálního muzea probíhala od roku 1968 v obci Popice. Zde byl jednak zkoumán středověký hrádek a jednak zjištěna mladohradištní osada (viz níže).

Při kopání jámy na nádvoří valtického zámku byly porušeny středověké vrstvy s ojedinělým keramickým materiálem a množstvím lidských kostí. Podle situace se pravděpodobně jedná o navážku, související s některou stavební úpravou zámku, při níž bylo zřejmě použito hlíny z nedalekého hřbitova. Keramika datuje úpravy do období po 15. století.

V roce 1968 byl prováděn povrchový sběr na hradisku „Husitský val“, v lese „Duchna“, poblíž starého řečiště Dyje, západně od Mušova. Opevnění je vymezeno příkopem 2 metry hlubokým a 14 metrů širokým. Hlína z příkopu byla vršena na vnitřní i vnější straně, kde vytváří valy. Amatérským výkopem na nejvyšším místě byla porušena 35 cm široká kamenná zeď, v jejímž okolí se nacházelo množství mazanice. Získaný materiál náleží do doby bronzové a hradištní, včetně jednoho střepu vyspělé středověké keramiky.

1969

Spolupracovníci muzea M. Lebloch a J. Hromada upozornili na nálezy střepů v trati „Zimarky“ severně Velkých Bílovic. Malou zjišťovací sondou, byl zachycen okraj objektu s množstvím střepů a zvířecích kostí, datovaných do kultury s moravskou malovanou keramikou.

Při výkopu vodovodu v Milovicích došlo k porušení kostrového hrobu, z něhož se podařilo zachránit lidské kosti, dřevo z obložení, jednu téměř celou nádobu vejčitého tvaru a střepy ze situlovitého hrnku. Nálezy datují hrob do středohradištního období. Výkopem byly rovněž porušeny kulturní vrstvy, obsahující keramiky ze 13. století.

Negativní zjištění přinesl sondážní průzkum v místech mladohradištní osady u Popic, pozitivní výsledky však měla druhá výzkumná sezóna tzv. Mohyly, opředené různými pověstmi (zakopaný zlatý jelen, podzemní chodby na Děvičky, pozůstatek po pohřební hostině nad hrobem tatarského krále, hlínu vojáků nanosili v helmách). Výzkum potvrdil existenci středověkého hrádku, sídla drobné šlechty. „Mohyla“ má tvar komolého jehlanu s horní plošinou o rozměrech 20 × 9 metrů a výšce 6 m. Hrádek nebyl uměle navršen, ale ze tří stran příkře zkopán a zemina navezena k jihovýchodní straně, kde byl kopeček dosypán, aby vznikla dostatečně velká plošina. Valy ani příkopy se nedochovaly. Na temeni byl objeven dřevěný srubový dům o délce strany 6 metrů, snad dvoupodlažní sídlo vladických majitelů Popic. Podle materiálu lze datovat vznik sídla do poloviny 13. století a zánik do konce století 14. Kromě keramiky byly dokumentovány další železné předměty, šipky, hřebíky a dyka.

1970

V roce 1970 probíhal zajímavý záchranný výzkum na katastru Mikulova, v poloze vojenského cvičiště. Šlo o tři dětské hroby patřící kultuře s lineární keramikou. Pohřby byly uloženy ve skrčené poloze, dva na levém, jeden na pravém boku. K inventáři patřily tři nádoby, jeden jedinec měl na krku náhrdelník z válcovitých schránek měkkýšů. Pohřby byly uloženy do jámy, jejíž zásyp obsahoval střepy, zvířecí kosti a mazanici.

Na katastru Mikulova byly také objeveny dva kostrové hroby ze starší doby bronzové. První hrob, přímo v intravilánu na jižním svahu mezi zámekem a nádražím, byl zřejmě vyloupen, z druhého hrobu, porušeného těžbou písku, pochází bronzová dyka a nádoba se zataženým okrajem.

Ze stejného období pochází i kruhová kotlovitá jáma se střepy a zvířecími kostmi, objevená asi 100 metrů jižně od hřbitova v obci Přibice. V roce 1969 prozkoumal v těchto místech J. Ondráček únětickou odpadní jámu s kosterou.

Dvě menší akce se odehrály v roce 1970 na katastru Pohořelic a současně byla zahájena první etapa výzkumu na lokalitě Klášterka, terénní vlně, osídlení od neolitu až po středověk (viz dále). V poloze u Horňoleského dvora se na profilu silážní jámy rýsovaly zahlobené objekty. Vzorkováním jedné jámy byly získány střepy z doby římské a tkalcovské závaží. Na říční terase v trati Pod studýnkou se podařilo objevit kromě halštatských objektů také zemnici čtvercového půdorysu o délce stěny 4 metry, zahlobené 130 cm do podloží. V rozích a uprostřed dvou stěn se nacházely kúlové jamky, v severovýchodním rohu kamenná pec. Objekt byl na základě nalezené keramiky datován do střední doby hradištní.

Potřebu dalšího záchranného výzkumu, tentokrát ve spolupráci s Moravským zemským muzeem v Brně, vyvolaly meliorační práce severozápadně od obce Vranovice, v poloze Teplany, kde byly prozkoumány sídlištní jámy, pece a obilnice. Keramiku včetně železných předmětů lze datovat do 13. až do počátku 15. století. Byla zřejmě zachycena část zaniklé středověké osady Teplany, v písemných pramenech připomínané k roku 1257.

1971

Drobné záchranné akce v souvislosti se zemními pracemi se uskutečnily např. v Pavlově (objekt kultury s moravskou malovanou keramikou), Mikulově-Mušlově (objekty z doby laténské a římské), v Břeclavi (při adaptaci vinárny v areálu zámku zjištěno, že věž porušila mladohradištní kulturní vrstvu a byla postavena na dřevěném roštu z mohutných trámů, spočívajících na dřevěných pilotech), Přibicích (dřevěné potrubí ze 16. až 17. století), Klentnici a Šakvicích (středověké kulturní vrstvy).

Povrchové sběry byly provedeny na zřícenině hradu Neuhaus u Horních Věstonic. Na nevelkém kopečku nad skalní stěnou jsou dodnes patrné základy budovy z lomového kamene na maltu, asi věže. Na jihovýchodní straně za příkopem je kopeček s plošinou, kde patrně stávala budova pro posádku a nacházela se v ní kuchyně a spižirna. Strážní hrad v podobě jednoduché účelové stavby nechal zřejmě zbudovat markrabě Jan Jindřich mezi léty 1368–1375 a markrabě Jošt jej odprodal Lichtenštejnům. Jako pustý se uvádí v urbáři z roku 1629. Většina archeologického materiálu je datována na přelom 14. a 15. století, kromě keramiky se vyskytují také kachle, ostruhy, zlomek opracované kosti a dlaždice.

Za účelem získání datovacího materiálu byly provedeny povrchové sběry na zaniklé osadě Koválov u Žabčic a zaniklé osadě Újezd u Šumic. V obou případech jsou nálezy rámcově datovány do 13. a 14. století. Výzkum sídelního objektu, zásobnicové jámy a dalších objektů s množstvím strusky se uskutečnil v poloze Pod vinohrady severozápadně Přibic, kde zřejmě stávala osada Borovice. Materiál je datován převážně do 14. století.

Druhou sezónou pokračoval systematický výzkum na Klášterce u Pohořelic. Byla odkryta část základů kostela s přílehlými hroby, dalšími pravěkými jámami a sídlištními objekty s mladohradištní a středověkou keramikou.

1972

Menší záchranné akce probíhaly v tvrdonické šterkovně (rozrušený hrob a střepy kultury únětické), ve šterkovně u obce Mušova (laténské zemnice, materiál z doby římské a hradištní, mladohradištní keramika z povrchových sběrů), v západní části Ladné byla lokalizována mladohradištní a středověká osada. V Přibicích byl proveden zjišťovací výzkum na třech místech, včetně interiéru románského kostela, v Rakvicích byly dokumentovány středověké a novověké vrstvy a objekty, povrchový průzkum se uskutečnil na zaniklé středověké osadě Divice u Brumovic. Na katastru Přisnotic (okr. Brno-venkov) se nepodařilo lokalizovat zaniklou osadu Želice.

Od roku 1970 do roku 1972 probíhal systematický archeologický výzkum RMM a Archeologického ústavu AV ČR Brno na katastru Pohořelic v poloze Klášterka. V první etapě výzkumu bylo zjištěno osídlení z mladší a pozdní doby kamenné (kultura s lineární keramikou, kultura s moravskou malovanou keramikou, kultura nálevkovitých pohárů, kultura kanelovaná), doby bronzové (únětická kultura) a období halštatu. Přes jisté indicie osídlení ve střední době hradištní jsou prokazatelnější až mladohradištní nálezy. Celkem prozkoumáno 17 objektů, a to jak sídlištní jámy, tak polozemnice, dokládající existenci osady v průběhu 12. století. Po určité reorganizaci ve 13. století přerůstala osada ve středověkou ves Narvice – doloženou k roku 1276 a zániklou mezi léty 1459 až 1517 pravděpodobně v souvislosti s česko-uherskými válkami. Rozsah středověkého osídlení byl upřesněn povrchovým sběrem na ploše 180 × 100 metrů, skutečná rozloha však bude větší. Na místě osídleném v pravěku, 11. a 12. století se začalo počátkem 13. století pohřbívat a v polovině 13. století byl postaven kostel, z něhož se dochoval jen půdorys vymezený valounovým kobercem. Stavba, orientovaná ve směru východ–západ, měla délku 20 a šířku kolem 7 metrů, s půdorysným členěním na hlavní loď, chór, apsidu a dodatečně přistavěnou sakristii. Celkový počet hrobů (v roce 1970 prozkoumáno více než 60) u okolním hřbitově snad převyšoval číslo 400. Hroby se vzájemně porušovaly, jeden se nacházel uvnitř kostela a několik středověkých jam bylo zaházeno hlinou s lidskými kostmi. Kostel zanikl společně se vsí.

1973

Na jihozápadním okraji Hustopeč byla zkoumána kotlovitá jáma věteřovské skupiny, povrchové sběry probíhaly v Šakvicích na lokalitě Štěpničky, v Hustopečích byla získána novověká keramika z míst bývalého městského příkopu, z katastru Morkůvek pocházejí četné nálezy keramiky – neolit, doba bronzová, římská a hradištní, které získali místní vlastivědní pracovníci.

Zjišťovací výzkum proběhl na hrádku Kulatý kopec u Žabčic. Sonda prořezala vnější val, příkop a plošinu na temeni. Získaný materiál je rámcově datován hlavně do 14. století. Výzkum pokračoval v dalších letech.

1974

Kromě pokračování systematického výzkumu v Žabčicích probíhaly další akce muzea v rámci celého okresu Břeclav. Na katastru Šakvic v trati „Šakvické rybníky“ byla nalezena naběračka kultury s moravskou malovanou keramikou, z Hustopečí bylo získáno několik nádob veltické fáze kultury středodunajských popelnicových polí. Další pravěké objekty byly narušeny v tvrdonické pískovně, kde kromě únětických střepeů nalezen i zlomek laténské náramky z modrého skla a větší část laténské mísy. Jižně od obce Krumvíř v trati „Díly u zahrady – zadky“ bylo porušeno osm hrobů kultury se šňůrovou keramikou. Větší hrobová jáma (hrob č. 7) obsahovala šest nádob, měděný nožik a měděné šidlo. Antropologický materiál byl špatně zachován.

1975

V Křepicích byl poblíž kostela zkoumán objekt kultury s moravskou malovanou keramikou, z téhož katastru pocházejí i mladohradištní a středověké nálezy, ve Velkých Němčicích objeven kostrový hrob kultury únětické s keramickou výbavou. Pravěký a středověký převážně střepeový materiál z různých lokalit na katastrech obcí Brumovice, Krumvíř, Kobyly a Šakvice odevzdali do mikulovského muzea členové Vlastivědného kroužku zájemců o archeologii manželé Páleníkoví, L. Měšťan a J. Tým.

Při úpravách terénu v trati „Pod hradiškem“ na katastru Velkých Bílovic bylo narušeno několik kostrových hrobů, z nichž se podařilo zachránit téměř celou nádobu antického tvaru, zlomky železa a další nádoby ve střepech. V jednom ze dvou prozkoumaných hrobů stála u pravého chodidla velkomoravská nádoba. Pokračovaly rovněž systematické výzkumy v Žabčicích.

1976

Probíhal výzkum základů kostela na středověké osadě Koválov u Žabčic a čtvrtou výzkumnou sezónou na hrádku Kulatý kopec u Žabčic. Protoúnětický hrob byl zjištěn v bývalé cihelně v trati Nadánky ve Velkých Bílovicích. Obsahoval čtyři hrnky s uchem, misku a kamenný sekeromlat jednoduchého tvaru. V tomtéž katastru v trati Od Čejkovska bylo objeveno osm velkomoravských kostrových hrobů, z nichž pochází např. olověný kosočtverečný křížek a jednoduchá bronzová náušnice podunajského typu. Středohradištní sídliště (devět zachráněných objektů) se rozkládalo v trati Přestavky západně Morkůvek. Při hloubení základů domů na ulici Lázeňská ve Valticích byly narušeny vrstvy s velkým množstvím materiálu, keramiky datované od 13. do 15. století.

1977

Zahájena první etapa archeologického výzkumu mušovského kostela, datovaného v literatuře do 13. století. Sedm sond bylo vedeno ke zdi kostela z vnější strany, získaný materiál nelze datovat hlouběji než do 13. století. Pátou sezónou pokračoval také výzkum na Kulatém kopci u Žabčic.

Muzejní sbírky byly obohaceny např. nálezem 8,4 cm dlouhé kamenné sekerky z polohy Paligros v Křepicích, kterou odevzdal J. Vala, F. Kyncl z Morkůvek předal nálezy mladohradištní keramiky. Ve výkopu pro plynovod v trati Dolní les na katastru Velkých Němčic byla nalezena celá nádoba a další středověké střepey. Zemními pracemi v okolí domu na ulici Mlýnská v Pohořelicích byly odkryty základy zdi široké 1,5 metru, v okolí se nacházelo množství střepeů a zlomků kachlů, datovaných do 15. a 16. století. Z vytěžené zeminy při terénních úpravách v okolí drnholeckého kostela a fary pochází zlomek románské křtitelnice a další zlomky stavebních článků. V obci Pavlov byl 1. prosince 1977 vyzvednut z hloubky cca 50 cm od úrovně povrchu džbán obsahující 319 stříbrných mincí z konce 16. a počátku 17. století.

1978

Šestou sezónou skončil systematický výzkum na katastru obce Žabčice (okres Brno-venkov). V letech 1973 až 1978 byla zkoumána zaniklá osada Koválov s kostelem a středověký hrádek „Kulatý kopec“. Povrchovými sběry zde byl zjištěn výskyt keramiky na ploše 200 × 350 metrů po obou stranách úžlabiny táhnoucí se ve směru západ–východ. Nálezy odpovídají sociálnímu prostředí středověké poddanské vesnice, která vznikla na důležité cestě z Brna přes Mikulov do Vídně v souvislosti s rozmachem osídlení ve 13. století. Zánik osady spadá do počátku velké periody pustnutí ve 14. až 1. polovině 15. století. Kostel, zkoumaný v letech 1975 a 1976, je zmiňován k roku 1307 v listině, upravující desátky dolnokounického kláštera. Byl postavený z lomového kamene na maltu měl rozměry 17,5 × 10 metrů, pětiboké kněžiště bez vnějších opěráků se suterénním prostorem –

kostnicí, do níž se vstupovalo od severu z vnějšku. 64 prozkoumaných kostrových hrobů je datováno do doby před vznikem i po zániku kostela.

Značná pozornost byla věnována výzkumu hrádku „Kulatý kopec“. Opevněné sídlo typu „motte“, bylo zbudované na okraji již existující vesnice Koválov, což prokazuje nejen datování keramiky, ale i zjištění, že půda byla původně zemědělsky obdělávaná. Jádru sídla tvořil uměle nasypávaný kopeček vysoký 5 metrů s kruhovou plošinou o průměru 15 až 20 metrů, obklopený dvojitým příkopem. Na jihovýchodní straně vystupovalo z příkopu až 2 metry vysoké předhradí. Na temeni se excentricky, ve větší vzdálenosti od vstupu, nacházely objekty, budované ze dřeva v několika následných fázích. Obvod byl chráněn buď palisádou, nebo spíše kůly propletenými proutím a omazanými hlínou. V mladší fázi došlo k rozšíření předhradí severním směrem a k přeložení vnějšího příkopu. Na předhradí byla postavena kamenná obdélná budova o rozměrech 8 × 6,8 metrů, zřejmě zajišťující obranu vstupu.

Získané nálezy, např. dlaždice, skleněné nádoby, hrací kameny, akvamanilia či kachle z otopných zařízení, ukazují na vyšší sociální postavení zdejších obyvatel. Podle písemných pramenů víme, že zde mezi léty 1252–1269 sídlili Bohuslav a Matouš z Koválova. Jejich sídlo zaniklo velkým požárem, pravděpodobně v souvislosti s událostmi po bitvě na Moravském poli. Ve střední fázi, kdy se projevuje chudší zastoupení nálezů, zde neexistovalo sídlo feudálního vlastníka, listina z roku 1314 hovoří o Janu z Meziříčí, což byl brněnský purkrabí, který dostal od dolnokounického kláštera na doživotí lénem tvrz a dvůr Koválov.

Pokračoval výzkum kostela sv. Linharta před zánikem obce Mušov, která musela ustoupit Novomlýnským nádržím. Menší akce probíhala na zaniklé středověké vsi Narvice u Pohodělic, při níž byla získána středověká keramika a pražský groš Karel IV.

Mimo rámec okresu Břeclav provedl J. Unger povrchový průzkum na lokalitě Hrádek u Tasova (okr. Třebíč). Oválný areál o rozměrech 35 × 17 metrů byl u obvodu opevněn zdí, dochovaly se zbytky brány. V písemných pramenech se uvádí v letech 1390–1573. Muzejní sbírky byly obohaceny darem ing. Kašpara z Dolních Dunajovic o nádobu kultury únětické, keramiku z doby římské a středověké artefakty.

1979

Do muzea byla odevzdána část středohradištního hnce a lebka z hrobu, porušeného v roce 1976 na Vínohradní ulici ve Staré Břeclavi. Při kopání plynovodu v Mikulově byly porušeny kulturní vrstvy i objekty, v nichž nalezena mimo jiné středověká a novověká keramika. Předměty datované do 2. poloviny 16. a 17. století (trojnožky, kachle, zlomek vitráže aj.) získalo muzeum z Morkůvek.

V letech 1977 až 1979 probíhal záchranný výzkum farního kostela sv. Linharta na katastru dnes již zaniklé obce Mušov, jehož výsledkem jsou následující fakta. Vzhledem k pozdějším přestavbám byla nejlépe dochována jižní stěna lodi s původním románským portálem a s okny, hůře se jevila západní stěna lodi s porušeným vchodem do věže. Jen nepatrné zbytky nadzemního zdiva se dochovaly u věže v jižní stěně kněžiště. Z ostatních částí románské stavby zůstaly jen základy. Vnitřek lodi měřil cca 9,5 × 4,3 m, pravouhlé kněžiště mělo rozměry 3,3 × 3,3 metry a čtvercová věž přistavěná k západní straně měřila 3 × 3 metry. Nadzemní zdivo románského kostela bylo široké zhruba 1 metr. Kostel byl založen tak, že do základové rýhy široké kolem 1,5 m a hluboké asi 1,2 m byly nasypány vápencové kameny. Koruna základů byla vyrovnána vrstvou kamenů a malty mocnou 0,2 metru a teprve nad ní bylo stavěno kvádrkové zdivo. Základy věže, přistavěné v nevelkém časovém odstupu, byly hluboké 1,8 metru. Sondy v sakristii a vně dnešního kostela protály na několika místech příkop, jehož šířka dosahovala od 1 do 3 metrů, hloubka od 2 do 3 metrů. Příkop ze severovýchodní, severní a západní strany respektoval původní románský kostel, od něhož byl vzdálen 4 až 6 metrů. Počátky kostela jsou rámcově datovány na přelom 12. a 13. století, koncem 14. století byl požárem poničený kostel opraven a podstatně rozšířen.

1980

Povrchový průzkum zříceniny hradu Děvičky v katastru Pavlova za účelem získání materiálu k datování počátků osídlení ukázal, že hrad vznikl na daném místě již v 1. polovině 13. století, jeho podobu však neznáme. Dochované jádro hradu, pocházející z přelomu 13. a 14. století, obklopuje nepravidelně obdélníková hradba s vymezenou plochou 60 × 20 metrů. U jižní stěny stával palác, na severní straně se k hradu přimýkal příhradek. K přístavbám z počátku 16. století náleží opevnění parkánu, dělová bašta a snad i věž. Úkolem hradu byla správa zeměpanského majetku a ochrana cesty vedoucí z Mikulova na Olomouc. Roku 1334 udělil Jan Lucemburský hrad Děvičky s okolními obcemi jako dědičné léno Lichtenštejnům. Husitské a česko-uherské války hrad přečkal, koncem třicetileté války jej však Švédové natolik poškodili, že hrad chátral a koncem 18. století se přeměnil v neudržovanou zříceninu.

Archeologický výzkum pomocí tří kopaných sond byl proveden na návrší Homolí kopec v jihozápadní části Hustopečí. Pouze v jedné ze sond byl dokumentován profil, naznačující umělé navršení zeminy a zpevňování svahů. Nálezový fond tvořily zvířecí kosti, mazanice, zlomky železných předmětů a keramických nádob, časově spadajících do pokročilého 13. století. Objevenou situaci lze považovat za pozůstatky středověkého opevněného sídla.

Při stavebních úpravách zámku v Kloboukách u Brna byla objevena a předána do muzea středohradištní nádoba. V rámci opakovaného terénního průzkumu, díky nápadné koncentraci střepů na návrší zhruba 600 metrů jihovýchodně od Pohořelic, lze uvažovat o lokalizaci zaniklé vsi Preser, připomínané k roku 1354. Získaná keramika je datována zejména do 14. století. Na jižním okraji obce Strachotín byla zemními pracemi narušena vrstva, obsahující velké množství habánské keramiky.

1981

V polní trati Díly v zelách proveden zjišťovací výzkum jednoho hliníku kultury s moravskou malovanou keramikou. Kromě jednotlivých střepů se podařilo zrekonstruovat celé nádoby, vyskytly se také kostěné a kamenné nástroje včetně zlomku zoomorfní plastiky. U domu čp. 8 v Morkůvkách byl prozkoumán hrob kultury se zvoncovitými poháry. Kostra muže ležela ve skrčené poloze na levém boku a u ní čtyři džbánky a mísa s kostmi prasete domácího.

Dva kilometry jihozápadně od Divák se v lese nachází malé opevněné sídliště zvané Burberk, uvedené do odborné literatury v roce 1946. Jeho časové zařazení bylo upřesněno později.

1982

V poloze Burberk u obce Diváky probíhal dvě sezóny výzkum na opevněném halštatském hradisku. Má oválný půdorys o rozměrech 55 × 30 metrů, na severovýchodě se k opevněnému jádru připojuje nevelká plošina tvaru kruhové úseče. Byly prokázány dva příkopy, vzdálené od sebe 2,5 metru, umístěné na jižní přístupové straně. Příkopy měly hloubku 1,7 až 1,9 m, zašpičatělé dno a šifka činila 2 až 3 metry. Zbytky opevnění na vnitřní straně příkopu se nepodařilo objevit. Uvnitř opevnění se nacházely zemnice, v jedné desítky tkalcovských závaží, v jiné zásobnice se zuhelnatělým obilím. Kromě keramiky včetně zvláštních tvarů (Štěrchátka, závěsné sluneční symboly), hlásící se do závěru horákovské kultury, tvořily nálezový fond přesleny, závaží, šídla, kostěné destičky – obložení rukojeti nožů, parohová industrie, kamenné destičky a dritiče nebo kousky jantaru. Povrchovými sběry v údolí pod hradiskem se podařilo doložit vcelku intenzivní osídlení z doby halštatské.

Další podobná, stejně stará lokalita se nachází v Morkůvkách, na ostrožně téměř kruhového půdorysu o průměru 84 až 90 metrů, obklopené příkopem až 12 metrů širokým. Na přístupové straně se vně příkopu nachází val a další stejně široký příkop, bez pozůstatků konstrukce. Opevněná plocha činí zhruba 6350 m². Sondážní průzkum zachytil nadzemní i zahlobené objekty, v nich pak keramiku, přesleny, závaží, kostěné a parohové předměty.

Z dalších aktivit uvádíme např. nález tří bronzových hříven na rozcestí silnic Novosedly–Brod nad Dyjí–Drnholec, objev zahloubeného objektu z časně doby laténské v Divákách, zjišťovací průzkum na pozdněhalštatském hradisku v trati Hrádek u Morkůvek, výzkum dvou středohradištních kostrových hrobů v trati Zakostelský na katastru obce Velké Hostěrádky, nálezy středověké keramiky a novověkých kachlů v Brumovicích, povrchové sběry u zříceniny Šíročího hradu v Klentnici, včetně dalšího nárůstu sbírek z darů členů Vlastivědného kroužku zájemců o archeologii.

1983

V Rakvicích Pod Zaječím narušili pracovníci JZD kostrový hrob. Podle nálezů lidských kostí v bezprostředním okolí lze usuzovat na existenci pohřebiště. Kostra ženy, orientovaná ve směru sever–jih, ležela na pravém boku, pohledem k západu. Z milodarů byl nalezen bronzový prsten s reliéfní výzdobou. Na levé ruce se nacházely dva bronzové tyčinkové náramky, na pravé jeden náramek s nepatrně zesílenými konci. V oblasti hrudníku ležel jednoduchý plochý bronzový kroužek a neúplný železný kroužek v jednom místě mírně zesílený. U dolních končetin byly nalezeny dva bronzové tyčinkovité nánožníky s pečetiitkovým ukončením. Dle milodarů je hrob datován do období LT B1.

600 metrů východně od Boleradic v trati Klínky probíhal výzkum 13 sídlištních jam, datovaných do velatické fáze kultury středodunajských popelnicových polí. V letních měsících se muzeum zapojilo do rozsáhlých záchranných výzkumů v okolí dolní nádrže vodního díla Nové mlýny na řece Dyji.

1984

Pokračovaly záchranné akce v zátopové oblasti vodního díla Nové Mlýny na řece Dyji. Do muzea byl předán soubor bronzových šperků, objevený asi 60 cm pod povrchem v intravilánu Kotic. Depot velatické kultury obsahoval spindlerfeldskou sponu, spirálové nárameníky, rytím zdobené oválné náramky, tři menší s konci svinutými v očko a zlomky drátěných tordovaných nákrčníků.

1985

V trati Zelnice severně Horních Věstonic proběhl záchranný výzkum několika objektů starší fáze únětické kultury, v Lanžhotě byl výzkum vyvolán stavbou tranzitního ropovodu a dále pokračovaly záchranné akce na Novomlýnských nádržích, při nichž regionální muzeum spolupracovalo s brněnským archeologickým ústavem.

Dělníci, těžící písek asi 600 metrů jihovýchodně od obce Pasohlávky na břehu Mušovského jezera, našli 20 cm dlouhou čepel bronzového meče se středovým žebrem a odevzdali ji do muzea bez dalších nálezů.

J. Gajdošová předala do mikulovského muzea pravěkou sbírku amatérského archeologa Dr. Hanse Rechta z Lednice. Sběrka obsahuje mimo jiné mamutí kosti, štipanou a broušenou industrii, keramiku kultury únětické, věteřovské a horákovské z různých lokalit v okolí Lednice, z Czuczkovy cihelny u Nejdku, Bulhar a Dolních Věstonic.

1986

V rámci výstavby tranzitního plynovodu probíhal v letech 1985–1986 záchranný výzkum Regionálního muzea v Mikulově a tehdejšího Archeologického ústavu ČSAV Brno na výrazné terase nad pravým břehem řeky Moravy v Lanžhotě-Podsedkách. Na ploše zhruba 50 × 20 metrů bylo prozkoumáno dvacet dva objektů a jeden kostrový hrob, objevený na dně horákovského objektu. Jde zřejmě o pohřeb z doby středohradištní, protože pod hrudníkem ležela železná ocílka se zbytkem textilie. Z objektů zachytil výzkum jednu jámu kultury s moravskou malovanou keramikou, šest objektů představovaly polozemnice kultury horákovské, pět chat s kúlovou konstrukcí náleží do doby laténské, jedno obydlí do doby římské a čtyři objekty spadají do velkomoravského období. Zhruba 30 metrů východně od zkoumané plochy byla objeven jeden zahloubený objekt z doby laténské a zbytky dvou obytných polozemnic z mladší doby hradištní. V pravěkých objektech se vyskytovala keramika, mazanice, štipaná industrie, závaží, kostěná industrie, brousky, přeslen, struska a skleněný korálek, keramika, železná ocílka a kostěné šídlo pocházejí z objektů velkomoravského stáří.

Z podnětu akademika Josefa Poulíka byl zkoumán rozměrný objekt s mohutným kamenným závalem, situovaný na výrazném návrší na katastru obce Velké Němčice. V zásypu se nacházely drobné pravěké střepy, jiné nálezy nebyly až do dna v hloubce 4 metry zjištěny. Charakter objektu nevylučuje, že by mohlo jít o kompletně vyloupený hrob z doby stěhování národů.

Dále pokračovaly rozsáhlé záchranné výzkumy polykulturní lokality Pavlov-Horní pole. V poloze Harasky na katastru Brumovic došlo k novému zjištění pohřebiště kultury zvoncovitých pohárů, na břehu Novomlýnské nádrže jihovýchodně od Pouzdřan probíhal výzkum 15 sídlištních objektů, z toho 4 laténských chat. Jeden kostrový hrob ze střední doby hradištní byl zachráněn na katastru Velkých Hostěrádek v poloze Za kostelem, u Sedlece v poloze Pod kotlem byla povrchovými sběry ověřena existence mladohradištního sídliště a menší akce proběhla v rámci kanalizačního výkopu ve Valticích.

1987

V Šakvicích, v poloze Štěpničky, nad levým břehem Dyje asi 1200 metrů jihozápadně od obce, byla prováděna od 60 let těžba stěrku, při níž byly narušovány objekty. Záchranné akce s přestávkami pokračovaly až do roku 1987. Na lokalitě je doloženo osídlení kultury s lineární keramikou, s moravskou malovanou keramikou, žárový hrob kultury bádenské, kultury se zvoncovitými poháry, velatické a horákovské kultury, laténská polozemnice a nálezy z doby římské (terra sigillata a denár císaře Lucia Vera). Dále byly prozkoumány hroby ze střední a mladší doby hradištní a část osady s doklady osídlení od 8. do konce 13. století.

Výzkum před rodinným domem v intravilánu obce Bavory zachytil zhruba 25 objektů, převážně kultury s lineární keramikou, množství kúlových jamek a zbytky tří protoúnětických hrobů, z nichž pocházejí keramické milodary, z hrobu dospělá žena také zlomek kamenné podložky. Jedna zásobnicová jáma a pec s částečně zachovalou mazanícovou klenbou jsou datovány do období středověku.

Na jihovýchodním okraji obce Bulhary byl proveden zjišťovací výzkum, při němž byly objeveny zahloubené objekty a část půdorysu křivé stavby datované do kultury s vypíchanou keramikou. Klučením vinohradů na návrší Koldberky v Sedleci, nad rybníkem Nesyt, došlo k narušení vrchních částí pravěkých objektů. Archeologický výzkum již známé lokality, který si kladl za úkol zjistit její rozsah, charakter osídlení, popřípadě řešit problémy konce starší doby bronzové na jižní Moravě pokračoval několik výzkumných sezón.

1988

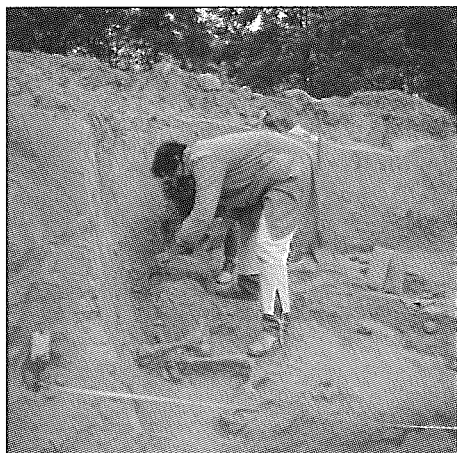
V souvislosti s výstavbou vodního díla Nové Mlýny na řece Dyji probíhaly několik sezón záchranné výzkumy polykulturní lokality Pavlov-Horní Pole, při nichž spolupracovali regionální muzeum a archeologický ústav, výsledky nebyly dosud souborně publikovány. V 80. letech se podařilo prozkoumat přes tisíc objektů od pravěku až po raný středověk. Je doloženo osídlení kultury s lineární a vypíchanou keramikou, kterou reprezentuje kromě zahloubených objektů také palisádové ohrazení, oválného tvaru o rozměrech 130 × 100 metrů (první doklad na Moravě), část objektů spadá do kultury s moravskou malovanou keramikou. Kulturu zvoncovitých pohárů reprezentuje 42 hrobů, kulturu se šňůrovou keramikou 3 hroby a 47 hrobů je datováno do kultury protoúnětické. Kromě toho byly prozkoumány části dvou starobronzových sídlišť kultury únětické, věteřovská skupina je zastoupena 3 objekty s nálezy lidských lebek a částí dětské kostry. Byl rovněž zachycen půdorys nadzemní stavby vymezené základovým žlabem se dvěma středovými příčkami, postranním výklenkem a pěti nosnými kůly (d = více než 30 m a š = 8 m), ze záspy žlabů pochází nevýrazný střešový materiál, zřejmě věteřovské skupiny a středodunajské mohylové kultury. Doloženo také laténské sídliště se skupinovým uspořádáním včetně kovolitecké dílny s nálezy vakovitých tyglíků se stopami bronzoviny. Nejmladší osídlení představují slovanské zemnice s kamennou pecí v rohu, některé vybaveny dvěma topnými zařízeními, zásobnice a výrobní pec s předpecní jámou. Doložená časně slovanská osada se posouvala směrem k jihovýchodu, kde se již objevují objekty z 8. a částečně také 9. století.

Záchranný výzkum na katastru Břeclavi před podnikem Fosfa na pravobřežní písčité duně zachytil sídlištní jámy, zásobnici hruškovitého tvaru o hloubce 240 cm, polozemnici s kamennou pecí v severovýchodním rohu, části dvou dalších polozemnic a šest kostrových hrobů. Čtyři hroby byly bez nálezů, v jednom se nacházela sekerka, dvě ostruhy, přezky, průvlečky a nákončí, další obsahoval železný nůž, malé nákončí střešovitěho průřezu a železné zlomky. Meč typu X byl nalezen na hromadě vybagrované hlíny. Osada, založená zřejmě v souvislosti se zajištěním hradiska Pohansko, je datována do 2. poloviny 9. století.

Na jihozápadním svahu vrchu Obora v obci Perná, poloha Pod Lomem, bylo na ploše 100 × 40 metrů prozkoumáno celkem 45 objektů, z toho 20 věteřovských a 25 náleželo do horákovské kultury. Jedna z pěti halštatských zemnic měla čtvercovitý tvar o straně 4,5 m, po obvodu byly rozmístěny křivé jamky dokládající nadzemní konstrukci stěn. Jedná se o typ na jižní Moravě neobvyklý, pro která jsou shledávány analogie v oblasti kalendberské kultury.

Při terasování svahů v Mikulově – poloha Kamenné – bylo narušeno sídliště ze starší doby bronzové. Na zkoumané ploše o rozloze kolem 1 hektaru se podařilo prozkoumat 161 objektů, přičemž byl vymezen severní a západní okraj sídliště. Drtivá většina sídlištních jam a zásobnic je datována do starší doby bronzové, kultury únětické. Následně věteřovské skupině snad náleží půdorys tří nadzemních staveb trapezovitěho tvaru. Nejstarší osídlení lokality však představuje 12 objektů kultury s moravskou malovanou keramikou, včetně stavební jámy, v níž se nacházel kostrový hrob bez milodarů. 6 objektů při severozápadním okraji naleziště lze datovat do kultury bádenské.

V podzimním období roku 1988 došlo k jednomu z nejvýznamnějších objevů. Zemními pracemi byl porušen rozměrný objekt na levém břehu Dyje, asi 1,5 km jihozápadně od římského vojenského tábora. Podařilo se prozkoumat větší část obdélné hrobové jámy se zaoblenými rohy o rozměrech 3 × 4 × více než 6 metrů, orientované ve směru severozápad–jihovýchod. I přes vylovení obsahoval hrob ojedinělou kolekci téměř dvou stovek různých předmětů římsko-provinciální a barbarské proveniencie. Jmenujme např. bronzový kotel se železnými kruhovými držadly, bronzové hrnce s vodorovným okrajem, situlovité bronzové vědro se dvěma obličejovými atašemi, dvouplamenný bronzový kahan, držadla mís a skyfů, zdobená vegetativními a zoomorfními motivy. Výzbroj byla zastoupena jednosečným železným mečem, hroty šípů a kopí, noží, kováními štítů a bohatě zdobenými ostruhami. Z výstroje se dochovaly dvě identické garnitury stříbrných silně pozlacených kování opasku, nášivky na obuv a kapslovité závěsky z ryzího zlata. Inventář doplňovaly medicínské nástroje, nákončí picího rohu, skleněné a keramické nádoby.

Záchranné práce v hrobové jámě

Detail uložení bronzového kotle se železnými kruhovými žrďadly

1989

Pokračoval výzkum starobronzového výšinného sídliště u Sedlece na lokalitě Koldberky, menší záchranné akce pak probíhaly např. v Drnholci trať Malé Hajdy a Lednici v areálu školního statku, v obou posledně jmenovaných případech byly zkoumány objekty kultury s moravskou malovanou keramikou. Z katastrálního území obce Křepice odevzdal do muzea L. Urbánek bohatou kolekci keramiky. V poloze Záhumenice tak bylo identifikováno osídlení kultury s moravskou malovanou keramikou, velatické a horákovské, jakož i sídlištní vrstvy z doby laténské, římské a období středověku. Po dvě sezóny sledovali archeologové zemní práce v rámci budování závlahového systému na katastru Bulhar, v místech již známých lokalit Přední díly, Gajdošova cihelna a Nejdecké roviny. Terénní situace přinesla doklady aktivit na počátku neolitu, ve starší době bronzové a ve středohradištním období.

V Šitbořicích v poloze Prostřední Torhety, zhruba 1 km severozápadně od Divák, byly leteckou prospekci identifikovány objekty na výrazně ostrožně. Uvnitř areálu byla zkoumána obdélná jáma o rozměrech $170 \times 135 \times 30$ cm a jeden menší oválný objekt. Získaný materiál umožňuje datování buď do kultury valatické nebo horákovské. Povrchový sběr přinesl střeškový materiál starší doby bronzové. V roce 1990 zde pokračoval výzkum opevnění.

Další výšinné sídliště na katastru Šitbořic leží na ostrožně v poloze Malé Domaniny. Po leteckém snímkování a geofyzikálním měření probíhal v místech největších anomálií zjišťovací výzkum. Oba příkopy, vzdálené od sebe šest metrů, měly trapezovitý tvar přibližně stejných rozměrů. Vnější byl hluboký 120 cm při šířce okraje 270 cm, vnitřní 150 cm při šířce ústí 300 cm. Z výplně příkopů pochází jen málo atypického keramického materiálu, včetně štipané a broušené industrie.

1990

Po tři sezóny bylo zkoumáno výšinné sídliště ze starší doby bronzové v poloze Sedlec-Koldberky. Na temeni se podařilo zjistit půdorys kúlové konstrukce domu. Tvoří jej tři řady po čtyřech kúlech, vymezující prostor o rozměrech $6 \times 3,5$ metru s orientací sever-jih. Trojice kúlových jamek v těsném sousedství domu mohla představovat buď součást základní konstrukce v podobě přístřešku, nebo pozdější přístavbu a vyloučit nelze ani samostatnou stavbu menších rozměrů. Na lokalitě byly prozkoumány věteřovské zásobní jamy, charakteristického kónického tvaru s množstvím keramiky a celých vrstev lastur. Sondážní práce probíhaly také na úpatí kopce, kde byla zaznamenána poměrně řídká zástavba. Pozůstatky opevnění zjištěny nebyly.

V Šitbořicích v poloze Prostřední Torhety, navázal na letecké snímkování a geofyzikální průzkum vlastní výzkum. Čtyři sondy protnul dvojici souběžných příkopů opevňujících areál o rozloze zhruba 2 ha. Vnitřní příkop měl trapezovitý tvar s rovným dnem v hloubce až 120 cm od podloží, šířka činila 3,5 až 4, u dna 2,5 až 3 metry. Nálezy ze dna jsou rámcově datovány do starší doby bronzové. Ve vzdálenosti 13,5 m probíhal vnější příkop, hrotilý o šířce 5,5 a hloubce 2,4 metry. Nebyl získán žádný datovatelný materiál. V horní vrstvě výplně

vnitřního příkopu se nacházely střepy z mladší doby bronzové. Nedaleko od vnitřní hrany příkopu byly sondou zachyceny zemnice horákovské kultury.

Na známé lokalitě, vytěženém sprašovém návrší v poloze Bulhary-Gajdošova cihelna je doloženo osídlení kultur s lineární a moravskou malovanou keramikou, kultury se zvoncovitými poháry, únětické kultury a věteřovské skupiny, velatické a podolské fáze kultury středodunajských popelnicových polí, osídlení z doby halštatské, laténské, římské, střední a mladší doby hradištní. V roce 1989–1990 bylo v rýze závlahového systému prozkoumáno celkem 57 kostrových středohradištních hrobů. Kostry ležely v natažené poloze na zádech, s orientací vesměs východ–západ. Jde sice o venkovské pohřebiště, ale v hrobech byly nalezeny kromě keramiky, železných nožů a různých kování, také sekery, šípky, ocelky, přezky, bronzové náušnice podunajského typu, i stříbrné hrozníkovité náušnice s oboustranným hrozníčkem, tři páry košíčkovitých náušnic, bronzový gombík s natavenými kroužky, železné rolničky a korálky. Nově objevené pohřebiště se nachází přes řeku proti hradiisku Pohansko u Nejdku.

Sondážní práce probíhaly na katastru obce Drnholec, lokalita Liščí díry, která náleží do skupiny méně známých mladohradištních opevnění. Drobný záchranný výzkum v intravilánu Lednice přinesl materiál ze sídlištních objektů starší doby bronzové. Jedna polozemnice je datována do doby římské a v kostrovém hrobu nebylo žádných nálezů. V rámci evidence a dokumentace archeologických lokalit se v podzimních měsících roku 1990 uskutečnilo letecké snímkování na známých lokalitách např. Bulhary-Gajdošova cihelna, Drnholec-Liščí díry, Dolní Věstonice-Vysoká zahrada, Horní Věstonice-Neuhaus, Klentnice-Stolová hora, Morkůvky-Hrádek, Nejedek-Pohansko, Pavlov-Děvín, Šitbořice-prostřední Torhety a další na okrese Hodonín.

1991

Těžbou písku na lokalitě Pod Mušlovem docházelo již dříve k porušování archeologických objektů. V daném roce byly zkoumány čtyři jámy kónického tvaru, obsahující množství keramiky, dále parohové nástroje, zvířecí kosti, škeble a úlomky mazanice. Objekty jsou datovány do věteřovské skupiny. V intravilánu Mikulova bylo zjištěno při stavbě základní školy nové sídliště. Předstihovým výzkumem bylo dokumentováno deset objektů. Ze čtyř zcela prozkoumaných pochází nepočetný materiál rámcově datovaný do mladší doby bronzové. Sondážní průzkum byl realizován v areálu břeclavského zámku, zejména u paty kruhového schodiště v západním křídle, a v interiéru kaple Ditrichštejnské hrobky v Mikulově, kde bylo pod podlahou zjištěno starší zdivo.

V letech 1990 až 1991 probíhal výzkum v obci Drnholec v poloze Liščí díry. Jádrem nevelké opevněné plochy na nevýrazně ostrožně tvoří nepravidelná protáhlá plošina o rozměrech 15 × 6 až 13 metrů, vystupující z příkopu do výšky 4 až 8 metrů. Na vnější straně příkopu širokého 15 až 25 m se dochoval val, přecházející na jižní straně v plošinu. V jedné sondě byla objevena opálená dřeva a pod nimi zuhelnatělé obilky, druhá sonda zachytila žlábek široký 40 cm včetně kúlové jamky s mladohradištním materiálem v zásypu. Lokalitu u Drnholce je zřejmě možné považovat za jeden z opěrných bodů přemyslovské moci na jižní Moravě, ale nelze ani vyloučit např. šlechtické sídlo.

1992

Probíhalo několik menších záchranných akcí a jeden větší výzkum na náměstí T. G. Masaryka v Břeclavi, vyvolaný výstavbou nového kostela sv. Václava.

Věteřovské sídliště bylo objeveno při dostavbě polikliniky v Mikulově. Jednotlivé objekty, kónicky profilované jámy, byly pouze vzorkovány, stejně jako objekt z katastru Velkých Němčic, datovaný na základě keramických střepů a kostěného hřebene do doby římské. V areálu SZP Lednice byly plynovodní přípojkou porušeny čtyři zahlobené objekty datované do doby bronzové a jedna jáma s germánskou keramikou, římsko provinciálním zbožím a bronzovou jehlicí s profilovanou hlavicí. Menší zjišťovací výzkum byl proveden v poloze Malé Domaniny u Šitbořic, na výšinném sídlišti, zaměřeném v roce 1988 leteckou prospekci. Výzkum potvrdil oboustranné obloukovité ukončení příkopu trapezovitého profilu širokého 160 × 200 cm a hlubokého 40 až 50 cm, bez dalších konstrukčních prvků. Nepodařilo se však získat datovatelný materiál.

V prostoru břeclavského náměstí T. G. Masaryka probíhal čtyři měsíce předstihový výzkum. Byly rozlišeny čtyři časové horizonty, z nichž nejstarší reprezentovaly zahlobené sídlištní objekty mladohradištního stáří. Podařilo se objevit pozůstatky kostela, datovaného do 13. století, jehož délka činila více než 12 metrů (z důvodu omezení výzkumu nebyl kostel prozkoumán celý) a šířka kolem 9 metrů. Protáhlé kněžiště mělo vnitřní rozměry 5,6 × 4,2 metry. Uvnitř i v okolí stavby se našlo více než 50 hrobů. Zřejmě někdy v průběhu 15. století došlo k přestavbě původního kostela. S použitím nejméně čtyř opěrných pilířů byl chrámový prostor zaklenut a na severní straně kněžiště byla přistavěna obdélná sakristie. Částečně byly odkryty i základy barokního kostela sv. Václava, stavené technikou tzv. suché studny. V okolí bylo odkryto více než 80 kostrových

hrobů (další hroby porušeny mechanickou skrývkou), které ležely v několika vrstvách nad sebou a vytvářely poměrně pravidelné řady.

1993

Menší záchranná akce probíhala v centru obce Bulhary, kde byly vzorkovány dva neolitické objekty a kulturní vrstva se středověkými střepy. Při stavebních úpravách farního kostela sv. Anny v Bořeticích byly položeny dvě sondy s cílem upřesnit datování. V jedné ze sond se projevilo kamenné nároží, ovšem nejednalo se o možné základy gotického kostela, zničeného roku 1605 za vpádu Bočkajovců.

V rámci budování kanalizace se v severozápadní části intravilánu Lednice vyrýsoval pod orníci tmavý zásyp téměř kruhového objektu o průměru 115 až 125 cm. Výzkum objektu nemohl být pro nastupující spodní vodu dokončen, z výplně pochází nepočtený materiál mladohradištního stáří. Při stavbě domu ve středu Pohofelce byl obnažen a zdokumentován profil v délce pěti metrů. Jeho hloubka dosahovala 280 cm od dnešního povrchu k písčitému podloží. Pod sutí a zavážkou probíhala souvislá uhlíkovitá vrstva, která shora sedala na požárovou destrukci, do oranžova propáleného jílů s mazanicí a uhlíky, propadající se do výplně staršího objektu. Keramika v požárové destrukci spadá do třetí čtvrtiny 13. století.

1994

Na známé lokalitě Podsedky u Lanžhota bylo prozkoumáno pět sídlištních objektů, datovaných většinou do mladší doby bronzové. Jedna polozemnice o délce strany nejméně 250 cm a zahloubení 40 cm od povrchu obsahovala keramiku horákovské kultury. Při hloubení jámy pro sloup elektrického vedení proti kostelu v obci Dolní Věstonice našli dělníci lidské kosti. Plošný výzkum nebyl možný, na místě nálezu bylo pouze konstatováno, že kosterní pozůstatky ležely v černohnědé humózní vrstvě v hloubce více než 100 cm pod dnešním povrchem. Kromě několika středověkých střepů v nadložní vrstvě nebyly získány žádné další nálezy.

V trati Dolní čtvrtě na katastru Valtic byla výkopem pro plynovod porušena archeologická situace. Pravoúhlý objekt zřejmě sídelního charakteru měl rozměry 4× více než 3 metry, zahloubení činilo 50 cm do písčitého podloží. Hlinitojílovitý zásyp místy s popelem a uhlíky obsahoval množství mazanice s otisky prutů a keramický materiál, datovaný do 14. a 15. století. Objekt je dáván do souvislosti se zaniklou středověkou osadou Goldscheim (Gelža nebo Jelčín), zmiňovanou v písemných pramenech k roku 1322. V roce 1570 je uváděna jako pustá.

Soupis literatury:

- Bálek, M. – Čížmář, M. – Peška, J., 1989: Entdeckung eines Beihauses in Valtice (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1986, Brno, 108.
- Bálek, M. – Peška, J., 1993: Zjišťovací výzkum nového výšinného opevněného sídliště u Šitbořic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1989, Brno, 121–122.
- Čížek, P., 1989: Zpráva o geologických poměrech archeologické lokality Velké Němčice (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1986, Brno, 48.
- Čížmář M. – Geisler, M. – Rakovský, I. – Stuchlíková, J. – Peška, J., 1987: Rettungsgrabungen auf dem Baue des unteren Stausees des Wasserwerkes Nové Mlýny im Jahre 1984 (Bez. Břeclav, Kat. Gebiet Nové Mlýny, Pavlov, Šakvice). Přehled výzkumů 1984, Brno, 73–74.
- Dvořák, P. – Peška, J., 1991: Záchranný výzkum u Bulhar (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1988, Brno, 28.
- Dvořák, P. – Rakovský, I. – Stuchlíková, J. – Peška, J., 1990: Rettungsgrabungen auf dem Baue des Wasserwerkes Nové Mlýny im Jahre 1987 (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1987, Brno, 89.
- Dvořák, P. – Vitula, P. – Peška, J., 1993: Rettungsgrabungen bei Bulhary (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1989, Brno, 114–115.
- Geisler, M. – Peška, J. – Rakovský, I., 1985: : Rettungsgrabungen am Baue des unteren Stausees des Wasserwerkes Nové Mlýny im Jahre 1983 (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1983, Brno, 90?.
- Horálková, P. – Rakovský, I. – Vitula, P. – Peška, J., 1991: Rettungsgrabungen am Bau des Wasserwerkes Nové Mlýny im Jahre 1988 (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1984, Brno, 68–69.
- Jelínková, D. – Rakovský, I. – Stuchlíková, J. – Peška, J., 1987: Rettungsgrabungen auf dem Bau des unteren Stausees des Wasserwerkes Nové Mlýny im Jahre 1985 (Bez. Břeclav, Kat. Gebiet Nové Mlýny, Pavlov, Šakvice). Přehled výzkumů 1985, Brno, 64–65.

- Jelínková, D. – Rakovský, I. – Stuchlíková, J. – Peška, J., 1989: Rettungsgrabungen am Bau des Wasserwerkes Nové Mlýny im Jahre 1986 (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1986, Brno, 89–90.
- Klanicová, E. 1997: Bulhary (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1993–1994, Brno, 116.
- Klanicová, E. 1997: Lanžhot (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1993–1994, Brno, 118.
- Klanicová, E. 1997: Bořetice (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1993–1994, Brno, 183.
- Klanicová, E. 1997: Dolní Věstonice (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1993–1994, Brno, 194.
- Klanicová, E. 1997: Lednice (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1993–1994, Brno, 215.
- Klanicová, E. 1997: Pohofelice (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1993–1994, Brno, 229–230.
- Klanicová, E. 1997: Valtice (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1993–1994, Brno, 259.
- Klanicová, E. – Peška, J., 1993: Záchranný výzkum v Lednici (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1990, Brno, 114.
- Klanicová, E. – Peška, J., 1993: Průzkum na zámku v Břeclavi (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1991, Brno, 76–77.
- Klanicová, E. – Peška, J., 1993: Sondážní práce v tzv. Ditrichštejnském hrobce v Mikulově (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1991, Brno, 88.
- Klanicová, E. – Peška, J., 1996: Archeologický výzkum na náměstí T. G. Masaryka v Břeclavi (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1992, Brno, 74–75.
- Kordiovský, E. – Unger, J., 1972: Mladohradištní a středověké nálezy na břeclavském zámku (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1971, Brno, 101.
- Lorencová, A., 1970: Antropologické zhodnocení nálezu kosterních pozůstatků z Mušova (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1968, Brno, 54.
- Měřinský, Z. – Unger, J., 1972: Povrchový průzkum zříceniny hradu Neuhaus (katastr Horní Věstonice) a povrchové nálezy na zaniklé středověké osadě Burgmanice (katastr Perná) (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1971, Brno, 103.
- Měřinský, Z. – Unger, J., 1977: Záchranný výzkum na zaniklé osadě Koválov u Žabčic (okr. Brno-venkov). Přehled výzkumů 1975, Brno, 69.
- Němeček, J. – Peška, J., 1993: Další výšinné opevněné sídlo na katastru Šitbořic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1989, Brno, 122–124.
- Ondráček, J., 1971: Únětická jáma s kostrou z Přibic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1969, Brno, 10–12.
- Peška, J., 1985: Záchranný výzkum velatického sídliště v Boleradicích (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1983, Brno, 31.
- Peška, J., 1985: Hrob z doby laténské v Rakvicích (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1983, Brno, 36.
- Peška, J., 1987: Únětický objekt u Horních Věstonic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1985, Brno, 25–26.
- Peška, J., 1987: Nález bronzových ozdob v Kosticích (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1985, Brno, 32.
- Peška, J., 1987: Klinge eines Bronzenen Schwertes aus Mušov (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1985, Brno, 32.
- Peška, J., 1987: Archäologische Sammlung von Dr. H. Recht aus Lednice (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1985, Brno, 77.
- Peška, J., 1989: Nové zjištěné pohřebiště kultury zvoncovitých pohárů u Brumovic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1986, Brno, 29.
- Peška, J., 1989: Neue slawische Siedlung in Sedlec bei Mikulov (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1986, Brno, 62.
- Peška, J., 1989: Ein weiteres grossmährisches Grab aus Velké Hostěrádky (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1986, Brno, 62.
- Peška, J., 1990: Záchranný výzkum v Bavorech (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1987, Brno, 31.
- Peška, J., 1990: Výzkum věteřovského sídliště na návrší „Koldberky“ v Sedleci u Mikulova v roce 1987 (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1987, Brno, 36–37.
- Peška, J., 1991: Starobronzové sídliště v trati Kamenné u Mikulova (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1988, Brno, 22–24.
- Peška, J., 1991: Die Entdeckung eines reichen Fürstengrabes aus der römischen Kaiserzeit bei Mušov (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1988, Brno, 33–35.
- Peška, J., 1993: Siedlung des Volkes der Kultur mit Mährischer bemalter Keramik in Drnholec (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1991, Brno, 25.
- Peška, J., 1993: Grube der Kultur mit Mährischer bemalter Keramik in Areal des Landwirtschaftliches Schulbetriebes Lednice (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1991, Brno, 25.
- Peška, J., 1993: Pokračování výzkumu věteřovského sídliště na návrší Koldberky v Sedleci u Mikulova v roce 1989 (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1991, Brno, 46–47.
- Peška, J., 1993: Pravěká keramika z Křepic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1991, Brno, 124.
- Peška, J., 1993: První výzkumná sezóna na opevněném sídlišti v Šitbořicích (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1990, Brno, 127–128.

- Peška, J., 1993: Letecká prospekce Regionálního muzea v Mikulově na jižní Moravě v roce 1990 (okr. Břeclav, Hodonín). Přehled výzkumů 1990, Brno, 128–130.
- Peška, J. – Rakovský, I., 1987: Záchranný výzkum v Lanžhotě (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1985, Brno, 72.
- Peška, J. – Rakovský, I., 1989: Dokončení záchranného výzkumu v Lanžhotě (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1986, Brno, 99.
- Peška, J. – Rakovský, I., 1990: Siedlung des Volkes mit Stichbandkeramik in Bulhary (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1987, Brno, 22–23.
- Peška, J. – Rakovský, I. – Stuchlíková, J., 1989: Laténské objekty u Pouzdřan (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1986, Brno, 44.
- Peška, J. – Klanicová, E., 1993: Třetí výzkumná sezóna v Sedleci (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1990, Brno, 75.
- Peška, J. – Klanicová, E., 1993: Záchranná akce v Mikulově-Mušlově (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1991, Brno, 55.
- Peška, J. – Klanicová, E., 1993: Nově objevené sídliště mladší doby bronzové v Mikulově (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1991, Brno, 57.
- Peška, J. – Klanicová, E., 1996: Věteřovské sídliště v Mikulově (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1992, Brno, 49.
- Peška, J. – Klanicová, E., 1996: Ein römerzeitliches Objekt bei Velké Němčici (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1992, Brno, 59.
- Peška, J. – Klanicová, E., 1996: Další archeologické nálezy z areálu ŠZP v Lednici (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1992, Brno, 92.
- Peška, J. – Klanicová, E., 1996: Nové zjištění na Malých Domanínách u Šitbořic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1992, Brno, 93–94.
- Poulík, J. – Rakovský, I., 1989: Archeologický výzkum u Velkých Němčic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1986, Brno, 47–48.
- Rakovský, I. – Peška, J. – Vitula, P., 1991: Věteřovské a horákovské sídliště v Perné (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1988, Brno, 27–28.
- Stloukal, M., 1975: Kostry z hrobů se šnúrovou keramikou z Krumvíře (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1974, Brno, 16–17.
- Stloukal, M., 1983: Kostra z hrobu kultury zvoncovitých pohárů v Morkůvkách (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1981, Brno, 27–28.
- Stloukal, M., 1985: Laténská kostra z Rakvic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1983, Brno, 36–37.
- Unger, J., 1968: Povrchové sběry na „Hradištku“ u Lanžhota (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1967, Brno, 58.
- Unger, J., 1968: Zjišťovací výzkum na středověkém tvrzišti u Týnce (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1967, Brno, 117.
- Unger, J., 1970: Zvoncovité poháry od Lanžhota (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1968, Brno, 13.
- Unger, J., 1970: Slovanský hrob z Mušova (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1968, Brno, 53–54.
- Unger, J., 1970: Mladohradištní zaniklá osada u Popic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1968, Brno, 55.
- Unger, J., 1970: První fáze archeologického výzkumu na středověkém tvrzišti u Popic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1968, Brno, 58.
- Unger, J., 1970: Středověké nálezy ze zámku ve Valticích (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1968, Brno, 65.
- Unger, J., 1970: Hradisko „Husitský val“ u Mušova (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1968, Brno, 71.
- Unger, J., 1971: Sídliště lidu s moravskou malovanou keramikou u Velkých Bílovic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1969, Brno, 6.
- Unger, J., 1971: Nález středohradištního hrobu v Milovicích (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1969, Brno, 27.
- Unger, J., 1971: Zjišťovací sondy na zaniklé mladohradištní osadě u Popic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1969, Brno, 28.
- Unger, J., 1971: Středověké vrstvy v Milovicích (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1969, Brno, 30.
- Unger, J., 1971: Druhá etapa výzkumu na středověkém hrádku u Popic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1969, Brno, 37.
- Unger, J., 1971: Nález tří dětských hrobů lidu s volutovou keramikou u Mikulova (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1970, Brno, 12.
- Unger, J., 1971: Objev vyloupeného kostrového hrobu únětické kultury v Mikulově (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1970, Brno, 24.
- Unger, J., 1971: Únětická jáma v Přibicích (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1970, Brno, 24.
- Unger, J., 1971: Porušený hrob z doby bronzové u Mikulova (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1970, Brno, 24.
- Unger, J., 1971: Jáma z doby římské u Pohořelic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1970, Brno, 44.
- Unger, J., 1971: Objev slovanské zemnice u Pohořelic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1970, Brno, 54.
- Unger, J., 1971: Výzkum na „Klásterce“ u Pohořelic (okr. Břeclav) roku 1970. Přehled výzkumů 1970, Brno, 62.

- Unger, J., 1972: Jáma s moravskou malovanou keramikou u Pavlova (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1971, Brno, 35.
- Unger, J., 1972: Nové nálezy v pískovně pod Mušlovem u Mikulova (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1971, Brno, 80.
- Unger, J., 1972: Výzkum na „Klásterce“ u Pohořelic roku 1971 (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1971, Brno, 102.
- Unger, J., 1972: Povrchový sběr na zaniklé osadě Kovalov u Žabčic (okr. Brno-venkov). Přehled výzkumů 1971, Brno, 106.
- Unger, J., 1972: Povrchový sběr na zaniklé osadě Újezd u Šumic (okr. Znojmo). Přehled výzkumů 1971, Brno, 106.
- Unger, J., 1972: Nález středověké keramiky v Klentnici (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1971, Brno, 117.
- Unger, J., 1972: Středověké nálezy v Šakvicích (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1971, Brno, 117.
- Unger, J., 1972: Výzkum vodního zařízení u Přibic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1971, Brno, 127.
- Unger, J., 1972: Zjišťovací výzkumy u Strachotína (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1971, Brno, 130.
- Unger, J., 1972: Záchraný výzkum u Šakvic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1971, Brno, 132.
- Unger, J., 1973: Nové nálezy ze Štěrkovny u Tvrdonic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1972, Brno, 26.
- Unger, J., 1973: Laténské sídlištní objekty u Mušova (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1972, Brno, 47.
- Unger, J., 1973: Povrchový sběr na sídlišti z doby římské u Přísnotic (okr. Brno-venkov). Přehled výzkumů 1972, Brno, 51.
- Unger, J., 1973: Povrchové sběry na mladohradištní osadě u Mušova (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1972, Brno, 65–66.
- Unger, J., 1973: Nálezy mladohradištní a středověké keramiky v Ldné (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1972, Brno, 67.
- Unger, J., 1973: Zjišťovací výzkumy v Přibicích (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1972, Brno, 80.
- Unger, J., 1973: Povrchový průzkum na zaniklé osadě Divice u Brumovic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1972, Brno, 82.
- Unger, J., 1973: Objev novokřtěnského hřbitova u Přibic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1972, Brno, 89.
- Unger, J., 1973: Nálezy středověké a novověké keramiky v Rakvicích (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1972, Brno, 93.
- Unger, J., 1974: Věteřovské sídliště u Hustopečí (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1973, Brno, 28.
- Unger, J., 1974: Nové nálezy z mladohradištního a středověkého sídliště u Šakvic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1973, Brno, 76.
- Unger, J., 1974: Zjišťovací výzkum na hrádku „Kulatý kopec“ u Žabčic (okr. Brno-venkov). Přehled výzkumů 1973, Brno, 81.
- Unger, J., 1974: Novověké nálezy z Hustopečí (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1973, Brno, 104.
- Unger, J., 1974: Nové nálezy z Morkůvek (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1973, Brno, 119.
- Unger, J., 1975: Nález naběračky moravské malované keramiky u Šakvic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1974, Brno, 12.
- Unger, J., 1975: Pohřebiště lidu se šňůrovou keramikou u Krumvíře (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1974, Brno, 16.
- Unger, J., 1975: Nález keramiky lidu s velatickou kulturou v Hustopečích (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1974, Brno, 24.
- Unger, J., 1975: Archeologický výzkum na hrádku „Kulatý kopec“ u Žabčic (okr. Brno-venkov). Přehled výzkumů 1974, Brno, 60.
- Unger, J., 1975: Nové nálezy z pískovny u Tvrdonic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1974, Brno, 95.
- Unger, J., 1977: Objekt mit mährischer bemalter Keramik in Křepice (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1975, Brno, 13.
- Unger, J., 1977: Grab der Ünéticer Kultur aus Velké Němčice (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1975, Brno, 13.
- Unger, J., 1977: Gruben aus der Bronzezeit in Pohořelice (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1975, Brno, 24.
- Unger, J., 1977: Latenezeitliche Gräber in Nosislav (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1975, Brno, 41.
- Unger, J., 1977: Objev středohradištního pohřebiště u Velkých Bílovic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1975, Brno, 61.
- Unger, J., 1977: Jungburgwallzeitliche und mittelalterliche Funde aus Křepice (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1975, Brno, 66.
- Unger, J., 1977: Třetí výzkumná sezóna na středověkém hrádku „Kulatý kopec“ u Žabčic (okr. Brno-venkov). Přehled výzkumů 1975, Brno, 88.
- Unger, J., 1977: Fund der mittelalterlichen Keramik in Uherčice (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1975, Brno, 89.
- Unger, J., 1977: Pravěké a středověké nálezy z Brumovic, Krumvíře a Kobylí (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1975, Brno, 101.

- Unger, J., 1977: Pravěké a středověké nálezy ze Šakvic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1975, Brno, 101.
- Unger, J., 1978: Protoiněticer Grab aus Velké Bílovice (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1976, Brno, 28.
- Unger, J., 1978: Siedlung aus der mittleren Burgwallzeit bei Morkůvky (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1976, Brno, 73.
- Unger, J., 1978: Weiteres mittelburgwallzeitliches Gräberfeld bei Velké Bílovice (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1976, Brno, 73.
- Unger, J., 1978: Beendung der Grabung von Kirchenfundamenten auf der Dorfwüstung Koválov bei Žabčice (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1976, Brno, 88.
- Unger, J., 1978: Funde mittelalterlicher Keramik aus Valtice (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1976, Brno, 89.
- Unger, J., 1978: Vierte Grabungssaison auf dem mittelalterlichen Hausberg „Kulatý kopec“ bei Žabčice (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1976, Brno, 89.
- Unger, J., 1980: Steinerne Streitaxt aus Křepice (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1977, Brno, 31.
- Unger, J., 1980: Jungburgwallzeitliche Funde aus Morkůvky (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1977, Brno, 83.
- Unger, J., 1980: První výsledky archeologického výzkumu u kostela v Mušově (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1977, Brno, 100–101.
- Unger, J., 1980: Fünfte Grabungssaison auf dem mittelalterlichen Hausberg Kulatý kopec bei Žabčice (Bez. Brno-venkov). Přehled výzkumů 1977, Brno, 101.
- Unger, J., 1980: Fund mittelalterlicher und neuzeitiger Keramik in Pohořelice (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1977, Brno, 101.
- Unger, J., 1980: Mittelalterliche Funde beim Baue der Galeitung bei Velké Němčice (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1977, Brno, 102.
- Unger, J., 1980: Horfund von Münzen bei Pavlov (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1977, Brno, 102.
- Unger, J., 1980: Bruchstücke romanischer und gotische Fragmente aus Drnholec (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1977, Brno, 102.
- Unger, J., 1980: Archäologische Grabung einer Kirche in Mušov (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1978, Brno, 47.
- Unger, J., 1980: Lesefunde auf der Lokalität Hrádek bei Tasov (Bez. Třebíč). Přehled výzkumů 1978, Brno, 47.
- Unger, J., 1980: Terrainbegehung auf Klášterka bei Pohořelice (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1978, Brno, 48.
- Unger, J., 1980: Sechste Grabungssaison auf dem mittelalterlichen Hausberg Kulatý kopec bei Žabčice (Bez. Brno-venkov). Přehled výzkumů 1978, Brno, 48.
- Unger, J., 1980: Funde vom Kataster der Gemeinde Dolní Dunajovice (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1978, Brno, 72.
- Unger, J., 1981: Mittelburgwallzeitliches Grab aus Stará Břeclav (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1979, Brno, 39.
- Unger, J., 1981: Mittelalterliche und neuzaitige Funde aus Mikulov (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1979, Brno, 56.
- Unger, J., 1981: Beendigung der Grabung der Kirche in Mušov (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1979, Brno, 56.
- Unger, J., 1981: Fund neuzeitiger Keramik in Morkůvky (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1979, Brno, 61.
- Unger, J., 1982: Mittelburgwallzeitliche Siedlung in Klobouky bei Brno (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1980, Brno, 33.
- Unger, J., 1982: Povrchový průzkum zříceniny hradu Děvičky v katastru Pavlova (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1980, Brno, 43.
- Unger, J., 1982: Lokalizace zaniklé vsi Preser u Pohořelice (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1980, Brno, 48.
- Unger, J., 1982: Habener-Scherbenlager bei Strachotín (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1980, Brno, 48.
- Unger, J., 1983: Sieglung der Träger der mährischen bemalten Keramik bei Diváky (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1981, Brno, 19–20.
- Unger, J., 1983: Hrob lidu s kulturou zvoncovitých pohárů v Morkůvách (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1981, Brno, 27.
- Unger, J., 1983: Výzkum na pozdněhalštatském hradisku Burberk u Divák (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1981, Brno, 41–42.
- Unger, J., 1984: Bronzebarren aus Novosedly (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1982, Brno, 28.
- Unger, J., 1984: Druhá sezóna archeologického výzkumu na pozdně halštatském hradisku u Divák (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1982, Brno, 32.
- Unger, J., 1984: Zjišťovací výzkum na pozdně halštatském hradisku u Morkůvek (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1982, Brno, 33.
- Unger, J., 1984: Laténské osídlení u Divák (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1982, Brno, 34.

- Unger, J., 1984: Mittelburgwallzeitliches Gräberfeld bei Velké Hostěrádky (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1982, Brno, 39.
- Unger, J., 1984: Funde von mittelalterliche und neuzeitliche Keramik in Brumovice (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1982, Brno, 74.
- Unger, J., 1984: Siedlungsfunde in Morkůvky (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1982, Brno, 86.
- Unger, J., 1984: Lesefunde auf „Sirotčí hrady“ bei Klentnice (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1982, Brno, 87.
- Unger, J., 1984: Feststellungsgrabung bei Morkůvky (Bez. Břeclav). Přehled výzkumů 1982, Brno, 87.
- Unger, J. – Michna, P., 1972: Zjišťovací výzkum na zaniklé osadě u Přibic (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1971, Brno, 106.
- Unger, J. – Křížová, R., 1982: Zjišťovací výzkum na středověkém opevněném sídle Homolí kopec u Hustopečí (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1980, Brno, 42–43.
- Unger, J. – Peška, J. – Klanicová, E., 1993: Mladohradištní opevnění v Drnholci (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1990, Brno, 95.
- Vitula, P. – Klanicová, E. – Peška, J., 1993: Nové pravěké a slovanské nálezy na katastru Bulhar (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1990, Brno, 134–135.